

IOANNIS ARGENTERII

DE SOMNO ET VIGILIA.

LIBER SECUNDVS.

In qua parte corporis somnus & Vigilia siant ex Aristotelis sententia. Cap. Primum;

V B I E T C V M in quo fiunt passiones corporis inter causas referendum esse, alibi docimus: ac quum vniuersas somni, & vigiliæ causas prosequi nostri sit instituti, de hac quoque quæ subiectum, siue pars, aut locus in quo hæc fiunt, agere conuenit: idq; eo præscritim, q; non solum utilis sit medicis huiusmodi consideratio, ex qua medendi soporosis affectibus, & immoderatae vigilie ratio petitur: sed etiam vniuersis scitu iucunda, & cognitione perdifficilis existat. Quod quidem ostendunt graues disputationes, quas Galenus de hac re aduersus Aristotelem, & Medici alij cœtra recentiores philosophos haud temerè excitarunt; Ac duq; quidem fuc runt antiquissimæ, quæ adhuc vigeat de loco in quo fit somnus, opiniones. Quidam enim eum in cerebro: alij verò in corde fieri arbitrantur, vtunturq; omnes ijsdem principijs. Aliunt enim somnum, & vigiliam affectiones esse, non singulorum sensuum, sed primi sensorij, siue partis, quæ fons est, & principium omnium sensuum, in qua scilicet residet sensus, qui ceteris p̄ficit, ad quamq; illi se se referrunt, recipiuntq;: illius enim defatigatione somnium oriri tradunt: non autem quum sensus aliquis nequit amplius sua munera exercere: itaq; eam partem quæ principium est omnium sensuum, siue communis huius facultatis sensib; quæ spargitur in singula sensoria, meritò ponendam esse contendit, in qua somnus & vigilia siant. Atq; in hoc (vt dixi) omnes consentiunt, in eo verò discrepant, q; quidam illorum cor, alij verò cerebrum, huiusmodi partem esse volunt, tametsi ēt in hoc communi utinatur argumento. Recipiunt enim illam partem sensus, & motus principium esse, à qua necui nascuntur, spargunturq; tanquam à fonte quodam in reliquias corporis partes. Ac Aristoteles quidem primum refellit illorum opinionem, qui cerebrum, sensus, motus, neruorumq; originem esse putabant. Dcide nititur probare, harum rerum principium in corde esse: cuius quidem rationes recensere aggredior. Scribit igitur libro secundo de Partibus animalium, cerebrum non posse esse sentiendi principium, eo quod nullam cum partibus quæ vim obtinent sentiendi continuatatem habeat, ut intuitu, inquit, patet: deinde quod nullum efficiat sensum, quum tangitur, sed prorsus illius sit expers, non alter quam quodus excrementum: præterea posteriorem capitis partem sentire, in qua tamen non est cerebrum, postremò sentire duntaxat eas partes posse, quæ sanguinem obtinent, cerebrum autem sanguineum non esse. Itaque concludit cerebrum non esse partem illam, quæ sit sensus, & nervorum origo, refellitque obiter illorum opinionem, qui cerebro hæc tribuebant: eo quod aliquos sensus in capite collocatos viderent, nempe auditum, & visum. Ait enim tangendi, & gustandi sensum ex corde aperte dependere: olfaciendi verò sensum medium tenere: auditum autem, & visum in capite positos esse, propter sensoriorum naturam: etenim visum aqueæ naturæ esse, cerebrum autem esse frigidū, & humidum, auditum verò aereum, in capite autem esse partem vacuam, id est aere plenam, confirmatque suam opinionem, quod auditus, & olfactus in piscibus non sint in capite: reiicit etiam illorum sententiam, qui cerebrum medullæ originem esse putabant, propterea quod spinalem medullam dicent à cerebro nasci, ait enim cerebrum esse omnium partium corporis frigidissimum, ideo nō posse esse medullæ, quæ res calida est, principium, id tamen facere, vt cerebro continuari possit, & iungi spinalis medulla. Naturam enim solere semper emoliri contra cuiusvis exuperantiam, auxilium per coniunctionem rei aduersæ, vt excessum alterius compenset, & moderetur. Ac ne quis putaret, naturam frustra condidisse cerebrum, quandoquidem illud nec sensus, nec motus, nec spinalis medullæ principium est, hunc usum illi ascribit, vt scilicet cordis calorem moderetur. Naturam enim ad actiones animalium obcundas calore egere plurimo, ideoque cor esse constitutum fontem huius caloris, qui momentum requirit sibi contrarium, vt mediocritatem res assequantur. Propterea aduersus cordis sedem, & calorem, naturam cerebrum molitam esse. Quem quidem usum ostendere nititur ex omnibus rebus, quæ in cerebro reperiuntur. Illud enim carnosum non esse, aquæ, & terrea substantia constare, non paucas, & magnas, sed frequentes, & tenues venas habere, quæ sanguinem non quidem copiosum, & crassum, sed tenuem, & siccum continent, ne scilicet esset aliquid, quod frigiditatem illius induueret, atque impedit,